

Protokoll fört vid enskild föredragning

Social- och miljöavdelningen
Hälsa- och sjukvårdsbyrån, S3

Beslutande

Minister

Annette Holmberg-Jansson

Föredragande

Jurist

Joel Bremius

Justerat

Omedelbart

Nr 14

Landskapsregeringens anvisningar för att förhindra coronavirussmitta vid offentliga tillställningar, vid allmänna sammankomster och vid användningen av offentliga lokaler.

ÅLR 2021/3559

Beslut

Landskapsregeringen beslöt att uppdatera anvisningarna för att förhindra coronavirussmitta vid offentliga tillställningar, vid allmänna sammankomster och vid användningen av offentliga lokaler enligt **bilaga S321E13**.

Anvisningar för att förhindra coronavirussmitta vid offentliga tillställningar, vid allmänna sammankomster och vid användningen av offentliga lokaler

Uppdaterad 3.6.2021:

- Anvisningen om att hålla avstånd har uppdaterats och det krävs inte längre att något specifikt säkerhetsavstånd ska hållas utomhus. Det tidigare kravet på minst 1,5 meter mellan grupper utomhus har tagits bort.

Uppdaterad 20.5.2021:

- Anvisning om munskydd och att hålla avstånd har uppdaterats

Anvisningens syfte

- Syftet med dessa anvisningar är att offentliga tillställningar, allmänna sammankomster och möten ska kunna ordnas tryggt inomhus, eller på avgränsade områden utomhus, och att stödja en trygg användning av offentliga lokaler medan covid-19-epidemin pågår. Genom att följa anvisningarna kan man förebygga smitta och minska antalet exponerade.
- De som svarar för administreringen av lokaler avsedda för kunder och andra deltagare ska direkt med stöd av 58 c § i lagen om smittsamma sjukdomar (FFS 1227/2016) vidta åtgärder som avses i paragrafen för att förebygga coronavirussmitta. Dessa anvisningar kompletterar de skyldigheter som direkt följer av lagen. Iakttagandet av anvisningarna kan genom ett separat beslut enligt lagen om smittsamma sjukdomar också fastställas som en skyldighet.
- Enligt 30 § 9 punkten i självstyrelselagen (1991:71) för Åland ska de uppgifter som enligt lagstiftningen om bekämpning av smittsamma sjukdomar hos människor ankommer på en riksmyndighet eller på kommunerna i landskapet skötas av landskapsregeringen eller någon annan myndighet som anges i landskapslag. Social- och hälsovårdsministeriet är i detta sammanhang att betrakta som en riksmyndighet och Ålands landskapsregering ansvarar därför för motsvarande uppgifter på Åland.
- I 58 § i lagen om smittsamma sjukdomar finns bestämmelser om regionförvaltningsverkets och kommunens behörighet att besluta om begränsningar som gäller att ordna offentliga tillställningar och allmänna sammankomster. Enligt 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar kan regionförvaltningsverket eller det kommunala organ som ansvarar för bekämpningen av smittsamma sjukdomar under vissa förutsättningar bestämma att även användningen av andra lokaler än de som används för offentliga tillställningar ska ordnas så att det de facto är möjligt att undvika närkontakt.

Med stöd av 58 g § i lagen om smittsamma sjukdomar kan också vissa i lagen definierade lokaler med hög smittorisk stängas temporärt.

- Landskapsregeringens anvisning baseras på undervisnings- och kulturministeriets och Institutet för hälsa och välfärds anvisningar för att förhindra coronavirussmitta vid offentliga tillställningar, allmänna sammankomster och vid användningen av offentliga lokaler av 21.9.2020 (senast uppdaterad 22.2.2021).

I anvisningarna beskrivs allmänna förutsättningar för att förhindra spridningen av covid-19 och begränsa antalet exponerade. De som ordnar tillställningar och verksamhet kan utarbeta egna, mer detaljerade rekommendationer för specifika situationer, verksamheter eller tillställningar. Aktören kan fullgöra sin skyldighet genom att begränsa antalet kunder, genom arrangemang som gäller antalet kundplatser eller lokalerna eller på något annat sätt som beaktar särdragen i verksamheten. Aktören kan tillämpa landskapsregeringens principer om att organisera evenemang på ett säkert sätt.

Lagstadgade skyldigheter

Enligt 58 c § i lagen om smittsamma sjukdomar har den som ansvarar för administreringen av lokaler avsedda för kunder och andra deltagare följande skyldigheter:

- kunderna och deltagarna har möjlighet att rengöra händerna;
- kunderna och deltagarna ges instruktioner om att hålla tillräckligt avstånd och rengöra händerna samt om andra motsvarande rutiner som förhindrar spridning av smitta;
- rengöringen av lokaler och ytor effektiviseras utöver vad som någon annanstans föreskrivs om rengöring när det gäller den aktuella verksamheten och
- kundernas och deltagarnas vistelse ska ordnas så glest som det bara är möjligt med beaktande av verksamhetens särdrag och eventuella kundplatser ska placeras tillräckligt långt bort från varandra.

Anvisningar och rekommendationer om hygien

- Det är viktigt att man inte deltar i offentliga tillställningar eller allmänna sammankomster eller vistas i offentliga lokaler om man har symtom för covid-19. Symtomfrihet ska understrykas i informationen om offentliga tillställningar. Det är viktigt att man på ett enkelt sätt kan avboka förhandsbiljetter på grund av sjukdom.
- En del av coronavirussmittade visar väldigt få symtom eller är till och med helt symtomfria. En coronavirussmittad person kan sprida smitta i cirka två dygn innan symtomen börjar. Därför är det viktigt att alla som deltar i tillställningar iakttar god hygienrutin och ser till att de håller säkerhetsavståndet.
- Arrangören bör kräva användning av munskydd under ett evenemang, om myndigheterna i allmänhet rekommenderar att de används.
- Korrekt hygien när man hostar eller snyter sig minskar smittspridningen. Utöver de lagstadgade anvisningarna rekommenderas det att anställda och besökare ges information om de rätta rutinerna för att öka medvetenheten.

- God handhygien behövs också för att förebygga smitta. Se till att det finns tillräckligt med handsprit och ställen där man kan tvätta händerna på evenemangsplatsen. Se till att toaletterna fungerar och försäkra dig om tvålen och att handdukarna räcker till.
- Coronaviruset smittar i första hand som droppsmitta. Coronaviruset orsakar en luftvägsinfektion med symtom såsom bland annat hosta, halsont, feber, andnöd, muskelvärk, magsymtom och huvudvärk.

Institutet för hälsa och välfärd: [Mer information om symtomen på coronavirusinfektion](#)

Håll avstånd

- Att undvika fysisk kontakt och att hålla ett tillräckligt avstånd mellan personerna förebygger smitta effektivt. Det ska vara möjligt att hålla säkerhetsavstånd under hela den offentliga tillställningen och allmänna sammankomsten. Inomhus ska antalet personer begränsas så att avståndet mellan grupper är minst 2 meter. Med grupper avses här till exempel personer som bor i samma hushåll eller som också annars träffas kontinuerligt eller regelbundet. Utomhus finns inget specifikt säkerhetsavstånd som ska hållas.
- Om det bildas köer bör man påminna om och hjälpa människor att hålla säkerhetsavstånd. Man kan till exempel ha personal och informationstavlor som instruerar om säkerhetsavståndet. Därtill kan man förhindra att det bildas långa köer genom att dela upp när och hur deltagare anländer. Publiken kan med hjälp av tejpningar, rep eller personal styras så att trängsel undviks.
- Risken för droppsmitta förhöjs lätt när man sjunger eller motionerar i grupp och därför bör vikten av att hålla säkerhetsavstånd inskräpas i dessa och liknande situationer. Om man ropar eller talar med hög röst, till exempel när man hejar på ett lag, ökar risken för droppsmitta.

Städning

- Coronaviruset smittar i första hand som droppsmitta. Det är möjligt att viruset också smittar via beröring. Coronaviruset lever inte länge på ytor.
- Vid städning ska man använda ett svagt basiskt universalrengöringsmedel. I sanitetsutrymmen kan städningen intensifieras genom att använda desinfektionsmedel. Man kan följa Arbetshälsoinstitutets städanvisningar.
- Kontaktytor såsom dörrhandtag, armstöd, arbetsytor och bord ska torkas av minst en gång och gärna två gånger dagligen. I lokaler med många besökare rekommenderas avtorkning med 2–4 timmars mellanrum. Användning av gemensamma arbets- och studieverktyg och arbetsredskap ska undvikas eller så ska de alltid rengöras efter varje person som använt dem.

Det rekommenderas att städningen sköts enligt [Arbetshälsoinstitutets städanvisningar](#).

Coronavirussmitta vid offentliga tillställningar och allmänna sammankomster

För utredningen av smittkedjor svarar ansvarig smittskyddsläkare på Ålands hälso- och sjukvård (ÅHS). Om coronavirussmitta konstateras hos någon som deltagit i en tillställning ska det utredas om det har förekommit exponering. Den exponerade ska spåras och med stöd av lagen om smittsamma sjukdomar sättas i karantän. För att förenkla smittspårningen ska arrangörerna i den mån det är möjligt och med beaktande av lagstiftningen samla in kontaktuppgifter till deltagarna i ett evenemang eller en verksamhet. Genom att begränsa antalet personer vid offentliga tillställningar och allmänna sammankomster och undvika att olika grupper blandas kan antalet personer som exponeras minskas om coronavirussmitta konstateras bland deltagarna. Information till deltagare att ladda ner applikationen Coronablinkern kan ytterligare förenkla smittspårningen.

Personer i riskgrupper

Det rekommenderas att personer som hör till riskgrupperna undviker närkontakter medan epidemin pågår. Därför avråds dessa personer från att delta i offentliga tillställningar, allmänna sammankomster eller verksamhet i offentliga lokaler såvida de inte är fullt vaccinerade mot covid-19. Om det är nödvändigt att delta ska trygga avstånd och hygienrekommendationerna enligt dessa anvisningar iakttas.

Institutet för hälsa och välfärd: [Riskgrupper för allvarlig coronavirussjukdom](#)

Lägerverksamhet för barn och unga

- Endast symtomfria personer får delta.
- Lägerverksamheten rekommenderas delas in i grupper som är inkvarterade, intar måltider och ägnar sig åt aktiviteter så att de inte kommer i kontakt med andra grupper som eventuellt befinner sig på samma lägerområde vid samma tidpunkt. På så sätt begränsas antalet närkontakter medan lägret pågår och det blir enklare att spåra exponerade personer om coronavirussmitta konstateras hos deltagarna.
- Iaktta allmänna rekommendationer om god hand och hosthygien samt städning.
- Undvik onödig fysisk kontakt (till exempel att ta i hand eller kramas).
- Om en lägerdeltagare under lägret konstateras ha symptom som passar in på coronavirusinfektion, ska hen hänvisas till ett separat utrymme och vänta där tills det går att lämna lägret. Hen ska söka sig omgående till ett coronatest. I fall hen har viruset ska de som exponerats spåras och försättas i karantän. I en sådan situation ska den som ordnat lägret kontakta den lokala enhet som ansvarar för smittsamma sjukdomar för att få ytterligare anvisningar.

Övrigt ansvarstagande

I samband med offentliga tillställningar kan det ordnas andra privata evenemang som inte hör till själva tillställningen. Även om arrangören av evenemanget inte själv ansvarar för dessa privata tillställningar, bör

det i kommunikationen i anslutning till evenemanget dock betonas att även privata sammankomster eller evenemang är förenade med smittorisker. Det är bra att följa de lokala rekommendationerna.